

Document de ședință

B9-0320/2023

5.7.2023

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarațiilor Consiliului și Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la situația ADPC UE-Cuba având în vedere vizita recentă a Înaltului
Reprezentant pe insulă
(2023/2744(RSP))

Manu Pineda, Giorgos Georgiou, João Pimenta Lopes, Sandra Pereira
în numele Grupului The Left

Rezoluția Parlamentului European referitoare la situația ADPC UE-Cuba având în vedere vizita recentă a Înalțului Reprezentant pe insulă (2023/2744(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului din 1948,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 1966, în special articolul 1,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966,
- având în vedere Principiile directoare ale ONU din 2011 privind activitatea comercială și drepturile omului,
- având în vedere principiile stabilite în Carta ONU,
- având în vedere Declarația Universală a Drepturilor Omului și alte tratate și instrumente internaționale în domeniul drepturilor omului,
- având în vedere Rezoluția 77/7 a Adunării Generale a ONU din 3 noiembrie 2022 intitulată „Necesitatea de a pune capăt blocadei economice, comerciale și financiare impuse de Statele Unite ale Americii împotriva Cubei”,
- având în vedere așa-numita Doctrină Monroe a Statelor Unite, care rămâne nucleul diplomației americane pe continentul american și justifică expansionismul și ingerința acesteia,
- având în vedere Acordul de dialog politic și de cooperare dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Cuba, pe de altă parte¹ (denumit în continuare „Acordul de dialog politic și de cooperare UE-Cuba”),
- având în vedere declarațiile de presă comune ale Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Josep Borrell, și ale ministrului-adjunct cubanez al afacerilor externe, Anayansi Rodríguez Camejo, după Consiliul mixt UE-Cuba din 26 mai 2023,
- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Cuba, în special cele din 15 noiembrie 2018², 28 noiembrie 2019³, 10 iunie 2021⁴, 16 septembrie 2021⁵ și 16

¹ JO L 337I, 13.12.2016, p. 3.

² JO C 363, 28.10.2020, p. 70.

³ JO C 232, 16.6.2021, p. 17.

⁴ JO C 67, 8.2.2022, p. 113.

⁵ JO C 117, 11.3.2022, p. 104.

decembrie 2021⁶,

- având în vedere poziția sa din 5 iulie 2017 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului de dialog politic și de cooperare dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Cuba, pe de altă parte⁷,
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât blocada economică, comercială și financiară impusă de SUA împotriva Cubei constituie o încălcare a drepturilor fundamentale ale poporului cubanez și poate fi considerată un act de război economic care împiedică dezvoltarea poporului cubanez și realizarea deplină a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU;
- B. întrucât blocada SUA împotriva Cubei a durat din februarie 1962; întrucât această blocadă este justificată de administrația SUA în felul următor: „singura modalitate previzibilă de a reduce sprijinul intern a fost deziluzionarea și descurajarea bazate pe nemulțumire și dificultăți economice [...] Orice mijloc de slăbire a vieții economice a Cubei trebuie utilizat rapid [...]: să se refuze acordarea de credite și ajutoare Cubei pentru a reduce salariile reale și monetare, cu scopul de a provoca foamete, disperare și răsturnarea guvernului”; întrucât, ca atare, aceasta poate fi considerată o crimă împotriva umanității;
- C. întrucât consecințele blocadei economice, comerciale și financiare a SUA s-au înrăutățit grav, inclusiv în timpul luptei Cubei împotriva pandemiei de COVID-19; întrucât blocada a fost consolidată, în special de la începutul pandemiei, de către fostul președinte al SUA, Donald Trump, care a adăugat 243 de măsuri coercitive suplimentare împotriva Cubei, în special suspendarea serviciilor Western Union în întreaga țară, făcând aproape imposibilă trimiterea de monedă străină de către rudele din străinătate și împiedicând accesul țării la medicamente și echipamente medicale vitale; întrucât aceste măsuri au fost menținute de administrația Biden;
- D. întrucât, cu câteva zile înainte de sfârșitul mandatului său în ianuarie 2021, fostul președinte al SUA, Donald Trump, a adăugat Cuba pe lista țărilor care sponsorizează terorismul internațional sub pretextul că Cuba a salutat acordurile de pace columbiene și că a refuzat extrădarea liderilor Armatei de Eliberare Națională (ELN), astfel cum a solicitat guvernul Duque în acel moment, deși acest lucru era contrar dreptului internațional; întrucât cererea de extrădare a fost retrasă de noul guvern columbian; întrucât, de la sfârșitul anului 2022, sub conducerea lui Gustavo Petro, guvernul columbian negociază cu ELN; întrucât s-a ajuns la un acord de încetare a focului la Havana la 9 iunie 2023;
- E. întrucât includerea Cubei pe lista țărilor care sponsorizează terorismul internațional a condus la noi sancțiuni, nu numai că a restricționat asistența și comerțul exterior cu SUA și a impus limitări financiare semnificative, ci a avut, de asemenea, un impact negativ asupra relațiilor comerciale cu operatorii străini, în special cu cei europeni, și a fost utilizată pentru a justifica reactivarea titlurilor III și IV din Legea Helms-Burton;

⁶ JO C 251, 30.6.2022, p. 120.

⁷ JO C 334, 19.9.2018, p. 235.

întrucât Legea Helms-Burton impusă de SUA încalcă mai multe principii ale dreptului internațional și normele sistemului comercial multilateral; întrucât aplicarea extraterritorială a blocadei SUA contravine suveranității altor țări, inclusiv a statelor membre; întrucât această blocadă a condus la amenzi uriașe în valoare de 11 miliarde USD pentru 38 de bănci, inclusiv grupul francez BNP Paribas; întrucât majoritatea băncilor europene (inclusiv ING și BNP Paribas) au refuzat de atunci să transfere bani pe insulă, ceea ce face ca investițiile și acțiunile de solidaritate să fie extrem de complicate;

- F. întrucât sectorul turistic important s-a prăbușit din cauza pandemiei de COVID-19 și nu s-a redresat încă, din cauza războiului din Ucraina și a crizei energetice; întrucât poporul cubanez s-a confruntat recent cu dificultăți economice și sociale grave în viața sa de zi cu zi; întrucât există un deficit grav de combustibil, care cauzează, de asemenea, întâzieri semnificative în distribuirea alimentelor; întrucât criza energetică a condus la perioade zilnice de întrerupere obligatorie a alimentării cu energie electrică;
- G. întrucât capriciile vremii (în special de la ciclonul Ian) și imposibilitatea de a cumpăra echipamente de rezervă pentru a înlocui utilajele defecte provoacă o deteriorare rapidă a situației; întrucât, în decembrie 2022, guvernul a reușit să semneze un acord cu Turcia vizând trimiterea a șapte centrale termoelectrice plutitoare pentru a restabili energia electrică continuă pe insulă până la sfârșitul anului; întrucât, cu toate acestea, această soluție a fost doar temporară, iar întreruperile de curent au fost reluate în prima jumătate a anului 2023;
- H. întrucât dificultățile materiale au condus la o criză a migrației fără precedent; întrucât aproximativ 500 000 de persoane au emigrat în 2022, dintre care aproximativ 300 000 au intrat „ilegal” în Statele Unite;
- I. întrucât, în mai 2023, cel de-al treilea Consiliu mixt UE-Cuba a fost găzduit la Havana și a vizat al treilea ciclu de punere în aplicare a Acordului de dialog politic și de cooperare (ADPC) dintre Cuba, UE și cele 27 de state membre ale sale, care a fost semnat la 12 decembrie 2016 și este în vigoare, cu titlu provizoriu, de la 1 noiembrie 2017;
- J. întrucât, potrivit ministrului adjunct al afacerilor externe, Anayansi Rodríguez Camejo, „Consiliul mixt III a confirmat progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor definite în ADPC și, de asemenea, valabilitatea acestuia ca orientare și forță motrice pentru dezvoltarea și aprofundarea relațiilor reciproc avantajoase”;
- K. întrucât, în timpul vizitei sale pe insulă în mai 2023, Josep Borrell a declarat că „în pofida tuturor limitărilor și măsurilor restrictive impuse de blocada americană, care nu facilitează lucrurile, suntem principalul partener comercial al Cubei”; întrucât acesta a anunțat un fond în valoare de 14 milioane EUR pentru a contribui la promovarea întreprinderilor mici din Cuba, un semn al „dorinței UE de a însoți Cuba în procesul său de reformă economică și socială într-o relație de respect reciproc”;
- L. întrucât valabilitatea și utilitatea tuturor dialogurilor politice și sectoriale au fost stabilite în ADPC, fără a stabili o ierarhie între acestea; întrucât au fost programate diferite acțiuni ulterioare, în special vizita planificată a Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului în Cuba în noiembrie 2023;

- M. întrucât această rezoluție a Parlamentului vine într-un moment foarte special pentru Cuba și America Latină, deoarece votul va avea loc cu doar câteva zile înainte de summitul dintre UE și Comunitatea Statelor Latinoamericane și Caraibiene (CELAC), care va avea loc la Bruxelles în perioada 17-18 iulie 2023; întrucât partidele de dreapta și de extrema dreaptă din Spania au insistat puternic pentru această rezoluție în contextul noilor alegeri parlamentare din Spania din 23 iulie 2023; întrucât SUA și aliații săi de extremă dreaptă din Europa încearcă să folosească pretextul situației actuale din Cuba pentru a destabiliza și mai mult țara și pentru a restabili așa-numita „poziție comună”, care a fost un regim de sancțiuni unic în lume;
- N. întrucât Rezoluția 77/7 a Adunării Generale a ONU din 3 noiembrie 2022 a fost adoptată pentru a 30-a oară consecutiv în acest an (așa cum s-a întâmplat în fiecare an din 1992, cu excepția anului 2020, din cauza pandemiei), cu 185 de țări care au votat pentru,
1. își exprimă solidaritatea deplină cu poporul cubanez cu privire la provocările actuale cu care se confruntă în dezvoltarea sa economică și socială în actuala situație economică dificilă cauzată de ceea ce îi impun puterile străine;
 2. respinge orice încercare de a exploata situația economică dificilă a poporului cubanez pentru a interveni în afacerile interne; subliniază că, în conformitate cu articolul 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 1966, „[t]oate popoarele au dreptul la autodeterminare. În virtutea acestui drept, ele își determină liber statutul politic și își asigură liber dezvoltarea economică, socială și culturală”, fără ingerințe străine; îndeamnă, prin urmare, UE și statele sale membre să respecte dreptul internațional;
 3. îndeamnă la ridicarea imediată a blocadei economice, comerciale și financiare impuse de SUA, precum și a tuturor celorlalte măsuri coercitive unilaterale, care reprezintă principala cauză a acestei situații dificile; solicită eliminarea imediată a Cubei de pe lista sponsorilor statali ai terorismului, pentru a pune capăt dificultăților cu care se confruntă țara în ceea ce privește accesul la sistemul financiar internațional pe care îl implică prezența pe această listă;
 4. recunoaște că situația economică și socială din Cuba devine critică din cauza consecințelor pandemiei, a crizei energetice și, în special, a consolidării regimului de sancțiuni de către SUA; solicită, prin urmare, o creștere a ajutorului și a cooperării cu Cuba;
 5. subliniază faptul că, odată cu retragerea cererii de extrădare de către guvernul lui Gustavo Petro și încheierea unui acord privind încetarea temporară a focului între ELN și guvernul columbian la 9 iunie 2023, nu mai există niciun pretext pentru a menține Cuba pe această listă;
 6. denunță consecințele aplicării extraterritoriale a blocadei economice, comerciale și financiare americane și a titlurilor III și IV din Legea Helms-Burton asupra cetățenilor și întreprinderilor UE și invită autoritățile SUA să pună capăt imediat acestei practici; invită Comisia să elaboreze măsuri pentru a contracara efectele acestei politici în colaborare cu alte țări;

7. solicită desființarea imediată a bazei navale și a închisorii militare din Guantánamo Bay, retragerea tuturor forțelor SUA de pe teritoriul cubanez și restabilirea integrității teritoriale a Cubei; invită autoritățile SUA să garanteze respectarea drepturilor fundamentale ale deținuților rămași la Guantánamo Bay, inclusiv a dreptului lor la un proces echitabil;
8. solicită consolidarea relațiilor UE-Cuba pe baza dialogului și a cooperării cu privire la provocările comune, cum ar fi schimbările climatice sau realizarea deplină a ODD ale ONU;
9. salută și subliniază importanța ADPC ca instrument-cheie pentru promovarea înțelegerii și a relațiilor reciproc avantajoase dintre UE și Cuba; salută începerea preconizată a celui de-al patrulea ciclu de punere în aplicare a ADPC în noiembrie 2023, cu dialoguri politice privind drepturile omului și dezarmarea, neproliferarea și controlul armelor;
10. subliniază importanța Cubei în cadrul forurilor multilaterale, în special începând din ianuarie 2023, precum și a președinției cubaneze a G77; subliniază eforturile depuse de guvernul cubanez și de poporul cubanez pentru a realiza ODD ale ONU și rolul important al țării în promovarea acestora;
11. felicită Cuba pentru rolul semnificativ pe care l-a jucat în lupta globală împotriva pandemiei de COVID-19, în special pentru dezvoltarea a cinci vaccinuri candidate, dintre care trei au fost certificate; felicită brigăzile de medici și asistenți medicali pentru salvarea de vieți omenești în întreaga lume, inclusiv în UE;
12. regretă faptul că această rezoluție apare chiar înaintea summitului UE-CELAC, fapt ce poate fi văzut ca un semn de lipsă de respect și care poate afecta relațiile dintre UE și țările din America Latină; condamnă instrumentalizarea drepturilor omului în scopuri politice, mai multe forțe politice din UE și din Parlamentul European urmărind să intervină în afacerile interne ale Republicii Cuba; invită Vicepreședintele Comisiei/Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate să aplice în continuare o politică independentă, bazată pe dialog și cooperare, și să nu reproducă abordarea conflictuală a SUA;
13. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, parlamentelor și guvernelor statelor membre, guvernului și Adunării naționale a Republicii Cuba, Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane și entităților subregionale din America Latină, inclusiv Alianței Bolivariene pentru Popoarele Americii Noastre și Comunității Statelor Latino-Americane și Caraibiene.